

Vraag nr. 13
van 11 oktober 2002
van de heer JOHAN MALCORPS

Blikvangers – Evaluatie

Blikvangers, "opvangnetten" voor drankblikjes, worden tegenwoordig meer en meer door gemeenten geplaatst als instrument in de strijd tegen het zwerfvuil. Maar meestal gebeurt dit nogal ondoordacht, met als gevolg dat deze netten vaak kleine sluikstorten worden.

Bovendien kan het werken met blikvangers ook ingaan tegen de preventiegedachte, omdat men de burgers het gevoel geeft dat het normaal is dat ze blikken kopen en deze bij het fietsen in dergelijke blikvangers smijten (overigens niet altijd met succes). Terwijl frisdrank of water even goed in een isothermische drinkbeker kan worden gedaan, zoals nogal wat wielertoeristen al doen.

1. Hoeveel gemeenten of andere instanties zijn al overgegaan tot het plaatsen van blikvangers ?
2. Werden de resultaten hiervan reeds geëvalueerd door de Openbare Afvalstoffenmaatschappij voor het Vlaams Gewest (OVAM) ? Wat waren de bevindingen ?
3. Wordt het gebruik van blikvangers aan lokale besturen aangeraden of veeleer afgeraden ? Wat zijn eventuele alternatieven ?

Antwoord

- 1 Er is bij de gemeenten nog geen bevraging gebeurd over wie al dan niet blikvangers heeft geplaatst. Aangezien we al heel wat informatie opvragen bij de gemeenten, staat deze inventaris ook niet onmiddellijk geprogrammeerd.

Feit is wel dat de blikvanger al op veel plaatsen in Vlaanderen te vinden zijn. Tientallen gemeenten hebben ze dus al geplaatst.

2. Een wetenschappelijk onderzoek naar de resultaten van het gebruik van de blikvangers werd nog niet uitgevoerd.

Wel bevrage de OVAM lokale besturen in haar informele contacten met deze besturen en met de VVSG (*Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten – red.*). De gemeenten hebben algemeen gesteld gemengde gevoelens over de blikvangers.

3. Blikvangers zijn theoretisch nuttig aangezien ze bedoeld zijn om een bepaalde fractie van het zwerfvuil, namelijk de kleinere drankverpakkingen (blikjes, kleinere drankkartons en kunststofflessen), te verzamelen en aldus zwerfvuil te voorkomen.

Jammer genoeg volgt de praktijk deze theorie niet steeds. Blikvangers blijken immers niet enkel blikjes op te vangen, maar ook verschillende andere afvalstoffen en soms zelfs volledige afvalzakjes. Bovendien komen de blikjes (en al het andere afval) niet altijd in de blikvanger terecht, maar ook errond. Blikvangers helpen in veel gevallen dan ook niet zwerfvuil te voorkomen, maar veeleer aan te trekken. Omdat het gebruik van deze recipiënten op die manier zijn doel mist, sta ik niet achter een gebruik ervan.

Daarbij moet ik benadrukken dat afvalvoorkoming steeds op de eerste plaats komt en ik voorstander ben van afvalvriendelijkere alternatieven voor eenmalige drankverpakkingen. Het plaatsen van een blikvanger kan zeker niet beschouwd worden, als afvalpreventie, wel integendeel : ze geven de burger het gevoel van milieuvriendelijkheid en gemak omdat ze zo hun wegwerpverpakking kwijt kunnen. Zo staat de bevolking zeker niet stil bij herbruikbare alternatieven zoals bijvoorbeeld drinkbussen. Het afval dat in de blikvangers terechtkomt, is bovendien meestal te gemengd en te verontreinigd om nog te worden gerecycleerd.

Ik raad de gemeenten dan ook aan de blikvangers niet te plaatsen en ze zelfs te verwijderen. In het nieuwe plan huishoudelijk en vergelijkbaar afval zal hierover een passage worden opgenomen.